

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/37/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7211220266
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7211220266.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobkyne A. B. C., D. E., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v F., G. XX, zastúpenej JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Bajzova 2, proti žalovanému H. E. C., I., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu v F., J. XX, zastúpenému JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o zaplatenie 32 500 €, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Mestského súdu Košice č.k. K2-22C/95/2011-402 zo dňa 6.9.2023, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že stranám sporu náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Košice ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala od žalovaného zaplatenia čiastky 32.500 € titulom vyporiadania spoločného majetkového práva manželov, a to hodnoty členského podielu v družstve. V žalobe poukázala na to, že manželstvo sporových strán bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice II dňa 14.11.2017. Počas trvania manželstva vzniklo sporovým stranám spoločné členstvo manželov v družstve a zároveň im vznikol spoločný nájom bytu manželmi, 3-izbového bytu č. XXX K. L. J. XX M. F., vrátane príslušenstva. Po rozvedení manželstva bývalí manželia dňa 23.9.2009 na Stavebnom bytovom družstve IV Košice uzatvorili dohodu rozvedených manželov o vyporiadaní spoločného členstva v družstve a o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu tak, že spoločný nájom zanikol a výlučným nájomcom bytu a členom družstva sa stal žalovaný. Bývalí manželia v lehote 3 rokov od zániku BSM nevyporiadali majetok dohodou, a ani jeden z nich nepodal návrh na vyporiadanie rozhodnutím súdu, a preto žalobkyňa mala za to, že platí ust. § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Žalovaný však napriek jej výzve nevyplatil jej polovicu členského podielu k bytu s odôvodnením, že jej nárok neuznáva a považuje ho za premlčaný.

2. Okresný súd medzitimným rozsudkom zo dňa 21.2.2012 rozhodol tak, že základ nároku žalobkyne je daný a tento rozsudok bol potvrdený odvolacím súdom rozsudkom zo dňa 26.9.2013 č.k. 3Co/207/2012-108. V dôsledku dovolania žalovaného sa vecou zaoberal Najvyšší súd SR, ktorý uznesením 1Cdo/49/2014 zo dňa 29.2.2016 rozsudok Krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci odvolací súd rozsudkom sp.zn. 11Co/191/2016 zo dňa 3.5.2017 opätovne potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, t.j. medzitimný rozsudok. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 16.10.2013. Aj proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Košiciach podal žalovaný dovolanie, pričom Najvyšší súd SR ako dovolací súd uznesením sp.zn. 1Cdo/64/2018 zo dňa 16.7.2019 dovolanie odmietol. Žalobkyňa proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Žalovaný podal ústavnú sťažnosť, ktorá smerovala proti uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/64/2018 zo dňa 16.7.2019. Svojím nálezhom II. ÚS 342/2019-34 zo dňa 15.4.2020 ústavný súd zrušil rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/64/2018 zo dňa 16.7.2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd ako dovolací súd uznesením sp.zn. 1Cdo/99/2020 zo dňa 25.5.2022 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3.5.2017 sp.zn. 11Co/191/2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V zmysle záverov Ústavného

súdu SR v uvedenej veci vyslovil názor, že pri absencii zmienky o vyporiadaní členského podielu, t.j. majetkovej hodnoty v texte dohody o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu a spoločného členstva v byte nemožno dospieť k záveru, že členský podiel zostal nevyporiadany. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd následne uznesením č.k. 2Co/9/2023-294 zo dňa 25.1.2023 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie rozhodol napokon rozsudkom č.k. K2-22C/95/2011-402 zo dňa 6.9.2023 a žalobu žalobkyne zamietol. Druhým výrokom rozhodol, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu, pričom použil ust. § 255 CSP s tým, že nevzhladol dôvod na aplikáciu ust. § 257 CSP. Poukazoval na rozhodnutia najvyššieho súdu s tým, že strane, ktorá mala vo veci úspech nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, keď sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada aj na majetkové, sociálne, osobné, zárodkové ako aj iné pomery všetkých strán sporu. Poukázal na to, že strany, ktoré vedú spor, konajú na vlastné nebezpečenstvo a nesú tak zodpovednosť za výsledok sporu. Žalovaný v tomto konaní iba bránil svoje práva v rámci čoho používal procesné inštitúty na dosiahnutie úspechu sporu tak, ako to uskutočňovala aj žalobkyňa podanou žalobou, kedy bola presvedčená o dôvodnosti svojho nároku. Z tohto pohľadu by bolo neadekvátne pripisovať túto skutočnosť na stranu žalovaného alebo potrestať žalovaného tým, že mu súdom nebude priznaný nárok na náhradu trov konania, a to aj napriek tomu, že bol v spore úspešný v plnom rozsahu. Čo sa týka sociálnej, príjmovej situácie, tak súd prvej inštancie u oboch strán sporu vzhladol približne rovnaké výdaje, ale aj príjem v približne rovnakej výške. Nestotožnil sa s názorom žalobkyne, že nepriznanie nároku na náhradu trov žalovanému ako úspešnej strane v spore by nezasiahlo do jeho majetkovej sféry výraznejším spôsobom, práve naopak, uvedené nepriznanie nároku na náhradu trov konania by malo okrem osoby samotného žalobcu a jej priamy vplyv nielen na jeho osobu, ale aj na osoby žijúce v spoločnej domácnosti so žalovaným.

3.V zákonnej lehote podala žalobkyňa proti výroku o trovách konania odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Vytýkala súdu prvej inštancie, že sa nepriklonil k jej názoru, že v tomto prípade je namieste použitie ust. § 257 CSP, pretože sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, aby úspešnej strane – žalovanému náhrada trov konania priznaná nebola. Poukázala aj na právnu teóriu s tým, že k dôvodom hodných osobitného zreteľa možno zahrnúť neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebeh sporu, povahu a okolnosti sporu, zložitosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, zložitosť prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, osobitné pomery strany pomeru či nízky príjem. Počas manželstva so žalovaným nadobudli spoločné členstvo v družstve a zároveň im vznikol spoločný nájom bytu na základe dohody uzatvorenej 7.11.2021 a táto skutočnosť nebola sporná. Po rozvoze manželstva jej teda prislúchali rovnaké práva k tomuto družstevnému bytu, aké prináležali i žalovanému. So žalovaným sa však dohodli, že on bude ako člen družstva ďalej nájomcom bytu a prvým krokom bolo tak podpísanie dohody na Stavebnom bytovom družstve IV Košice. Svedkyňa N. F., ktorá v čase uzatvárania dohody pôsobila ako právnik SBD IV sa jasne vyjadrila, že peňažné vysporiadanie nebolo predmetom dohody a malo nasledovať až po jej podpísaní. Žalobkyňa trvala na tom, že nikdy by sa nevzdala svojich práv a po celý čas žalovaného žiadala, aby vyriešili problém aj zapltenie vyrovnávacieho podielu na margo toho, že ako člen družstva bude naďalej nájomcom bytu. Na tieto žiadosti však žalovaný prestal reflektovať, a preto musela podať žalobu. Poukázala na dlhodobé konanie, kde súdy v podstate všetkých stupňov pokladali jej nárok za dôvodný až do času, kým vo veci nerozhodoval Ústavný súd SR v roku 2020. Výkladom, ktorý súdy zvolili následne až po roku 2020 prišla o nárok na vyplatenie vyrovnávacieho podielu. Zastáva tak názor, že už v samotnom predmete sporu a v ďalších okolnostiach je daný dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý súd nezávažil. Keďže jej nebol vyplatený žiadny vyrovnávací podiel, musela si sama zabezpečiť svoju bytovú otázku, najskôr bývala u rodičov, následne uzatvorila nájomnú zmluvu a presťahovala sa do nájomného bytu, kde býva doposiaľ, s čím sú spojené značné náklady, keďže nájomné tvorí podstatnú časť výdavkov z jej príjmu. Ďalej poukázala na jej príjmové pomery, kde s účinnosťou od 1.5.2003 bol jej znížený pracovný úväzok a tak v čistom, napr. za mesiac máj 2023 bude poberať 434,09 €. Nemá žiadne úspory a za terajšej situácie by jej ani banka neposkytla žiaden úver. Súd pritom vôbec nezohľadnil ani tú skutočnosť, že jej povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania je pre ňu likvidačná, pretože nemá ako žalovanému uhradiť náklady na odmenu advokáta, ktorý ho zastupoval počas obdobia 12 rokov. Nemá čo predať, pretože nič hodnotnejšie nevlasťní, nemá úspory, a keďže zo svojho príjmu nevie ani šetriť, exekútor ak siahne na jej mzdu, nebude vládvať splácať ani nájom a príde o svoje bývanie. Ani s týmito

následkami sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania nezaoberal. V prejednávanej veci žalovaný založil svoje rozhodnutie iba na porovnaní jej životnej situácie so životnou situáciou žalovaného a dospel k záveru, že je porovnateľná. Rozhodujúcim pre tento záver pritom bola skutočnosť, že žalovaný je poberateľom invalidného dôchodku a počas prebiehajúceho konania sa staral o dve maloleté deti. K tomuto uviedla, že žalovaný bol uznaný za ťažko zdravotne postihnutého v roku 2000, teda napriek tomu, že mal vedomosti o povahe svojho ochorenia, o jeho mozgovej progresii a zníženej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, založil si novú rodinu, teda musel očakávať, že jeho výdavky budú starostlivosťou o deti ovplyvnené. Žalovaný pritom znáša svoje výdavky spolu s manželkou, ktorá riadne zarába a má mesačný príjem okolo 1.200 € čistého. Taktiež nebola komplexne posúdená ich životná a majetková situácia aj z toho dôvodu, že nie je vlastníkom, žalobkyňa nevláda žiadne motorové vozidlo ani nehnuteľnosť, žalovaný pritom spolu s manželkou vlastní rodinný dom na adrese C. XX, evidovaný na LV č. XXXXX v kat. úz. J.. Táto nehnuteľnosť nie je zaťažená nájomným právom a bol nadobudnutý na základe kúpnej zmluvy v decembri 2017, teda ešte počas trvania sporu. Nemôže preto obstať jeho tvrdenie, že jeho majetková situácia by bola výrazne ovplyvnená úhradou trov svojho právneho zastúpenia. Okrem toho na rozdiel od žalobkyne má žalovaný k dispozícii dve osobné motorové vozidlá zn. Mercedes a takisto pravidelne absolvoval dovolenky. Na základe všetkého uvedeného požiadala odvolací súd, aby zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách tak, že náhradu trov konania stranám sporu v zmysle ust. § 257 CSP neprizná.

4. Vyjadrenie k odvolaniu od žalobkyne podané nebolo.

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP preskúmal napadnutý výrok rozsudku aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

6. Žalobkyňa použila odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, t.j. že dôvody rozhodnutia nespĺňajú požiadavky kladené ustanovením § 220 ods. 2, 3 CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu a pod.). Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

7. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 CSP), alebo zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie trov konania (§ 256 ods. 1 CSP). Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, ak sú síce naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý v rozhodnutí je potrebné aj náležite odôvodniť. Výnimočnosť prípadu môže spočívať tak v okolnostiach u strán sporu, ale aj v okolnostiach danej veci. Ustanovenie § 257 CSP v zmysle zaužívanej judikatúry nie je možné považovať za predpis, ktorý by

zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie v zmysle svojvoľe súdu, ale ide o také ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť (uznesenie NS SR z 28.1.2010 sp.zn. 2MCdo/17/2009).

8. Účelom ustanovenia § 257 CSP je teda umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára práve sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť k rozhodnutiu súdu inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa vyplývajú teda buď zo sociálneho aspektu, kedy povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch sa zohľadňujú osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada sa na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže teda súd dospieť k záveru aj o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (uznesenie Ústavného súdu SR z 8.12.2011 sp.zn. II. ÚS 563/2001-14 po prispôbení novej úprave).

9. Po oboznámení sa s odvolacími dôvodmi uvedenými žalobkyňou ale aj s celou históriou sporu odvolací súd dospel k záveru, ide o výnimočný prípad, kedy je na mieste použiť ustanovenie § 257 pri rozhodovaní o náhrade trov konania, pričom výnimočnosť spočíva v okolnostiach danej veci. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal práve s okolnosťami sporu, čo viedlo k jeho nesprávnemu rozhodnutiu. V bode 49. odôvodnenia rozsudku týkajúceho sa trov konania síce v teoretickej rovine rozoberá podmienky, za akých je možné ust. § 257 CSP použiť, cituje judikatúru s tým súvisiacu a odvolací súd konštatuje, že ide o východiská relevantné. V bode 50. odôvodnenia ssa súd prvej inštancie venoval porovnaniu osobných a majetkových pomerov oboch strán sporu a v bode 51. odôvodnenia však len všeobecne, bez konkrétnej aplikácie na daný prípad uvádza, že strany vedú spor na svoje nebezpečenstvo, nesú zodpovednosť za výsledok sporu a žalovaný len využíval procesné inštitúty na bránenie svojho práva. Na poslednom pojednávaní, výsledkom ktorého bolo rozhodnutie vo veci samej i o trovách konania, zástupkyňa žalobkyne dôvodila svoj návrh na použitie ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania (v prípade neúspechu v spore) nielen porovnaním pomerov sporových strán, ale i okolnosťami sporu, kedy žalobkyňa v jeho počiatkoch vzhľadom na vydané súdne rozhodnutia bola presvedčená o oprávnenosti svojho nároku až do rozhodnutia ústavného súdu, súd prvej inštancie len formalisticky argumentuje zásadou úspechu.

10. Odvolací súd po zvážení všetkých okolností prípadu dospel k inému názoru, t.j. že práve v tomto prípade ide o také výnimočné okolnosti danej veci, že je spravodlivé pri rozhodovaní o trovách konania použiť moderačné právo uvedené v § 257 CSP a zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania. Žalobkyňa bola ochotná bez súdneho konania vysporiadať vzájomné vzťahy s bývalým manželom ohľadne družstevného bytu, podpísala dohodu, avšak v domnení, že bude nasledovať finančné vyrovnanie, pričom ako vyplynulo aj zo svedeckej výpovede pracovníčky družstva, dohoda finančne vyporiadanie neriešila a išlo zrejme o zaužívaný postup, čo v začiatkoch sporu vzali do úvahy aj súdy. Žalobkyňa tak napokon ostala bez finančného vyrovnania a teraz by mala nahrádzať aj trovy konania žalovaného. V spore žalobkyňa preukazovala svoju majetkovú situáciu, osobné pomery ale poukazovala aj na pomery žalovaného. Na rozdiel od súdu prvej inštancie odvolací súd vyhodnotil situáciu sporových strán tak, žalobkyňa by trovy konania uhradzała žalovanému len s veľkými ťažkosťami, avšak žalovaný, pokiaľ mu nebudú ako úspešnej strane sporu trovy priznané, situáciu zvládne bez toho, aby to bolo pre neho likvidačné. Odvolací súd pritom poukazuje na pomery, zistené a preukázané v konaní, pričom súd prvej inštancie nevzal do úvahy pomery strán v súvislosti s bývaním a to, že žalovaný je ženatý a jeho životná úroveň je odrazom aj životnej úrovne manželky, ktorá je riadne zamestnaná.

11. Vzhľadom na všetky tieto okolnosti odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil odvolaním napadnutý výrok o trovách konania tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

12. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).